

Świadczenia rodzinne

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 1) 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Komu przysługuje zasiłek rodzinny?

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka)
- 3) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą osobie sądową prawa do alimentów z ich strony)

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom wymienionym w punktach 1 i 2, do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia lub
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
- 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;
- 5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:
  - a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
  - b) ojciec dziecka jest nieznan,
  - c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
  - d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 6) członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o

zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 539,00zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 623,00 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny przekracza powyższe kryteria dochodowe, a rodzina w poprzednim okresie zasiłkowym była uprawniona do świadczeń rodzinnych- stosuje się wówczas podwyższone kryterium, tj. w wysokości **616,00zł.**, lub **700,00zł.** dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem.

Ustalając prawo do zasiłku na okres zasiłkowy trwający od 01.11.2013. do 30.09.2014r.- dochód z 2012r.

Dodatki do zasiłku rodzinnego

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- **Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje jednorazowo w wysokości 1.000,00zł.**

Dodatek przysługuje:

- 1) matce lub ojcu,
- 2) opiekunowi prawnemu dziecka
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko.

Wniosek o dodatek z tytułu urodzenia dziecka składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

Osoby ubiegające się od dnia 01 listopada 2009r. o wypłatę dodatku do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia się dziecka oraz jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia się dziecka muszą przedstawić **zaświadczenie lekarskie** lub zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Powyższe nie dotyczy osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka.

- **Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje w wysokości 400,00zł miesięcznie.**

Dodatek przysługujący za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 dodatku miesięcznego za każdy dzień. Kwotą dodatku przysługującą za niepełny miesiąc

zaokrąglą się do 10 groszy w górę.

Dodatek przysługuje:

- 1) matce lub ojcu,
- 2) opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sadu rodzinnego o przysposobienie dziecka)

- uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) 24 miesiące kalendarzowych;
- 2) 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 3) 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

Dodatek nie przysługuje, jeżeli osoba ubiegająca się o dodatek:

- 1) bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- 2) podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- 3) w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego;
- 4) oraz gdy dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem dziecka przebywającego w zakładzie opieki zdrowotnej;
- 5) w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

Obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego do okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia prawa do dodatku zalicza się okres zatrudnienia na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

- **Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje w wysokości 170,00zł miesięcznie na dziecko-nie więcej jednak niż 340,00 zł na wszystkie dzieci.**

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00zł na wszystkie dzieci.

Dodatek przysługuje samotnie wychowującym dziecko:

1) matce lub ojcu,

2) opiekunowi prawnemu dziecka

3) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka)

4) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą osobie sądową prawa do alimentów z ich strony

- jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

1) drugi z rodziców dziecka nie żyje;

2) ojciec dziecka jest nieznany;

3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również pełnoletniej osobie do ukończenia 24 roku życia, uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

- **Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wynosi 80,00 zł miesięcznie.**

Dodatek przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek przysługuje:

1) matce lub ojcu,

2) opiekunowi prawnemu dziecka

3) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka)

- **Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi miesięcznie:**

1) 60,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;

2) 80,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Dodatek przysługuje:

1) matce lub ojcu,

2) opiekunowi prawnemu dziecka

3) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka)

4) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą osobie sądową prawa do alimentów z ich strony)

na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,

2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

• Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje:

1) w wysokości 90,00zł miesięcznie na dziecko

w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności

2) albo w wysokości 50,00zł miesięcznie na dziecko

w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

Dodatek przysługuje:

1) matce lub ojcu,

2) opiekunowi prawnemu dziecka

3) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka)

4) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą osobie sądową prawa do alimentów z ich strony)

- przez okres 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

- **Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje raz w roku szkolnym w wysokości 100 zł na dziecko.**

Dodatek przysługuje:

- 1) matce lub ojcu,
  - 2) opiekunowi prawnemu dziecka
  - 3) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka)
  - 4) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą osobie sądową prawa do alimentów z ich strony)
- na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego.(tzw. ZERÓWKA)

Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Składanie wniosku i ustalenie prawa

Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują na wniosek- w drodze decyzji administracyjnej.

Formularze wniosków oraz załączników do wniosku niezbędnych do przyznania prawa do świadczeń udostępnia GOPS.

Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami

W przypadku, gdy :

- 1) **został złożony nieprawidłowo wypełniony wniosek-** podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania,
- 2) **osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów-** podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W przypadku gdy w stosunku do osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne wystąpią wątpliwości dotyczące okoliczności samotnego wychowywania dziecka, albo okoliczności związanych z ustaleniem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego- organ właściwy do wypłaty może przeprowadzić wywiad.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków ustala się na okres zasiłkowy.

Okres zasiłkowy zaczyna się dnia 1 listopada i trwa do dnia 31 października następnego roku kalendarzowego.

Wnioski na nowy okres zasiłkowy przyjmowane są już od dnia 1 września.

W przypadku złożenia wniosku (wraz z dokumentami) o wypłatę zasiłku rodzinnego i dodatków na nowy okres zasiłkowy w terminie :

1) do dnia 30 września - ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc wrzesień następuje do dnia 30 listopada,

2) od dnia 1 października do dnia 30 listopada - ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc wrzesień następuje do dnia 31 grudnia.

Jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku?

Do wniosku o zasiłek rodzinny należy dołączyć:

1) dokument stwierdzający tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek rodzinny;

2) skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub inny dokument stwierdzający wiek dziecka;

3) orzeczenie o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności - w przypadku gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne;

4) zaświadczenie szkoły albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły - w przypadku gdy dziecko ukończyło 16 rok życia;

5) zaświadczenie szkoły wyższej albo oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły wyższej - w przypadku osoby uczącej się lub osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli osoba uczy się w szkole wyższej;

6) dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:

a) zaświadczenia z urzędu skarbowego albo oświadczenia członków rodziny o dochodzie podlegającym opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

b) oświadczenia członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne o dochodzie osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

c) oświadczenia członków rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

d) zaświadczenia albo oświadczenia członków rodziny zawierające informacje o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

e) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

f) umowę dzierżawy - w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,

g) umowę zawartą w formie aktu notarialnego - w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,

h) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,

i) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,

j) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem:

- zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub

- informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,

k) dokument określający datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu,

l) dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był osiągnięty - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,

m) dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty - w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

7) akty zgonu rodziców lub odpis podlegającego wykonaniu wyroku zasądającego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów - w przypadku osoby uczącej się;

- 8) kartę pobytu - w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- 9) odpis prawomocnego wyroku sądu rodzinnego orzekającego rozwód lub separację albo akt zgonu małżonka lub rodzica dziecka - w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko;
- 10) odpis zupełny aktu urodzenia dziecka - w przypadku gdy ojciec jest nieznan;
- 11) odpis prawomocnego wyroku oddalającego powództwo o ustalenie alimentów;
- 12) orzeczenie sądu zobowiązujące jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
- 13) odpis prawomocnego wyroku sądu rodzinnego stwierdzającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjno-opiekuńczego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;
- 14) orzeczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka;
- 15) inne dokumenty i oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego.
- 16) upoważnienie z numerem konta bankowego do przelania świadczeń

Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do dodatków do zasiłku rodzinnego musi dołączyć odpowiednio następujące dokumenty :

1) Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

- a) zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy, oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego oraz o okresie, na jaki urlop wychowawczy został udzielony;
- b) zaświadczenie organu emerytalno-rentowego albo oświadczenie potwierdzające, że osoba ubiegająca się jest zgłoszona do ubezpieczeń społecznych- w przypadku gdy osoba podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego,
- c) imienny raport miesięczny osoby ubezpieczonej potwierdzający odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne, z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o dodatek, w przypadku złożenia oświadczenia,
- d) zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo

oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym.

2) Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka :

- a) kopię skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka lub
- b) odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznany lub
- c) odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców.

3) Dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

- a) zaświadczenie szkoły albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania,
- b) zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania,

W przypadku, gdy okoliczności sprawy mające wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych wymagają potwierdzenia innym dokumentem niż wymienione powyżej, podmiot realizujący świadczenie może domagać się takiego dokumentu.

Wypłata

Świadczenia rodzinne wypłaca się do ostatniego dnia miesiąca, za który przyznane zostało świadczenie.

W przypadku złożenia wniosku w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń po 10 dniu miesiąca - świadczenia za dany miesiąc wypłaca się najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po

miesiącu, w którym złożono wniosek.

W przypadku złożenia wniosku (wraz z dokumentami) o wypłatę zasiłku rodzinnego i dodatków na nowy okres zasiłkowy w terminie :

- 1) do dnia 30 września - wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc wrzesień następuje do dnia 30 listopada,
- 2) od dnia 1 października do dnia 30 listopada - wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc wrzesień następuje do dnia 31 grudnia.